

Arbeids- og sosialdepartementet

postmottak@asd.dep.no

Deres ref: 20/989-19

Vår ref: 207.19/NSS

Dato: 29.03.2020

Om behov for ekstraordinær forskrift om arbeidstid i forbindelse med håndteringen av korona-pandemien

Innledning

Vi viser til henvendelse fra ASD datert 23. mars. Departementet ber om tilbakemelding fra organisasjonene om status i arbeidet med tariffavtalte løsninger om tilpasninger i reglene for arbeidstid for å bidra til å begrense forstyrrelsen av sentrale samfunnsfunksjoner som følge av utbruddet av Covid-19, og for å avhjelpe negative konsekvenser for befolkningen, næringslivet, offentlig sektor eller samfunnet for øvrig.

Akademikerne konkluderer med at behovet for utvidet arbeidstid dekkes godt ved hjelp av tariffavtaler. Dialogen mellom arbeidsgivere og tillitsvalgte sentralt og lokalt er et godt grunnlag for å møte situasjonen. Ansatte og tillitsvalgte tar betydelig medansvar og har stor vilje til å bidra i den store dugnaden som nå pågår.

Medbestemmelse er avgjørende for å finne forsvarlige og gode løsninger. De tillitsvalgte har en viktig rolle i å sikre at ekstraordinære arbeidstidsordninger balanseres mot hensynet til de ansattes situasjon. Utvidet arbeidstid og store arbeidsbelastninger må skje i dialog med de ansatte og deres tillitsvalgte. Vi vil advare mot en forskriftsregulering på dette området. Det vil ha store negative ringvirkninger i norsk arbeidsliv. I en krise som denne er det viktig å

holde på de strukturer og mekanismer som fungerer godt i det norske samfunnet.

Akademikerne har fulgt opp behovet korona-pandemien aktualiserer med hensyn til utvidet arbeidstid i tett dialog med våre medlemsorganisasjoner og forhandlingsutvalg. Det er gått ut en tydelig oppfordring om å bidra til tariffavtalte løsninger, og vårt klare inntrykk er at organisasjonene og deres tillitsvalgte tar dette ansvaret med stort alvor. Våre tillitsvalgte inngår tariffavtaler om arbeidstid der det er behov for dette og arbeidsgivere tar opp behovet.

Nedenfor følger en nærmere redegjørelse, basert på tilbakemeldinger fra våre medlemsorganisasjoner og forhandlingsutvalg pr. 27. mars.

Tariffområdene i offentlig sektor

I samtlige av de store tariffområdene i offentlig sektor er det inngått sentrale rammeavtaler om utvidet arbeidstid, bruk av overtid, kortere varslingsfrister om endring av arbeidsplaner mv. Dette gjelder det statlige tariffområdet, KS-området, Oslo kommune og Spekter-områdene. Avtalene gir mulighet for utvidet arbeidstid utover de rammer en eventuell forskrift vil kunne gi, jf Prop 56L. Samtlige avtaler stiller krav til dialog og forankring mellom lokale parter.

Vår kartlegging viser at man allerede har inngått en rekke lokale avtaler i virksomheter som utøver sentrale samfunnsfunksjoner på bakgrunn av disse sentrale avtalene. Dette gjelder funksjoner som sykehus, politi, NAV.

Våre medlemsorganisasjoner er ikke kjent med at det foreligger eksempler i offentlig sektor på at de tillitsvalgte har satt seg imot å inngå avtale om utvidet arbeidstid begrunnet i korona-situasjonen.

Privat sektor

Hovedinntrykket fra våre grupper i privat sektor er at det inngås tariffavtaler der arbeidsgiver tar opp behovet, men at dette foreløpig skjer i mindre omfang enn i offentlig sektor. I privat sektor er problemet heller det store omfanget av permitterte arbeidstakere.

Akademikernes største medlemsorganisasjon Tekna, gjennomførte 26. mars en kartlegging blant deres tillitsvalgte i privat sektor. Resultatene viser at:

- 81 % av respondentene oppgir at arbeidsgiver ikke har tatt initiativ til å endre arbeidstidsordninger.
- 12 % sier at de har inngått, eller er i forhandlinger om avtale om utvidede arbeidstidsordninger.
- 5 % oppgir at arbeidsgivere ensidig har endret arbeidstid.

I Virke-området er det inngått avtale mellom Virke og våre berørte medlemsorganisasjoner (HUK-området) om utvidet arbeidstid.

Tilbakemeldingene viser at våre medlemsorganisasjoner oppgir at det er inngått enkelte avtaler om utvidet arbeidstid. Organisasjonene kjenner ikke til tilfeller der deres tillitsvalgte har sagt nei til å inngå avtale om utvidet arbeidstid knyttet til korona-krisen. De oppgir at det er noen eksempler der arbeidsgiver har ønsket å sette begrensninger på den enkeltes liv og ferdsel utover retningslinjene gitt fra myndighetene, det har man avvist. I disse tilfellene har man lagt til grunn FHIs retningslinjer.

Avslutning

Akademikerne konkluderer med at behovet for utvidet arbeidstid dekkes godt gjennom sentrale og lokale tariffavtaler. Vi mener en forskriftsregulering på dette området hverken er nødvendig eller forsvarlig. For de virksomheter som i utgangspunktet ikke har hatt tariffavtaler er dette en anledning til å inngå

avtaler dersom man har behov, og dette vil i så fall også kunne gjennomføres raskt. Økt tariffdekning vil i seg selv være positivt. Bransjer og næringer med lav tariffavtaledekning er i stor grad næringer preget av omfattende permitteringer. Bransjene vil sannsynligvis ha god tilgang på arbeidskraft blant den økende andelen arbeidsledige

Med vennlig hilsen

Akademikerne

—

Nina Sverdrup Svendsen

utredningssjef